
Postup vyšetrovania

1. *Rozhovor s informátormi a obeťami* (v tejto fáze sa podľa možnosti nenápadne zbierajú informácie, vedú sa rozhovory - medzi štyrmi očami, všetko sa podrobne zapisuje)
2. *Nájdienie vhodných svedkov* (vytypujú sa členovia skupiny, ktorí budú pravdivo vypovedať - pozor, aj dobrý žiak môže byť v šikanovaní zapletený!)
3. *Individuálne rozhovory so svedkami* (**NIKDY** nedovolíme konfrontáciu obeť-agresor. Pre obeť je to totiž veľmi nepríjemná skúsenosť, svoju pravdivú výpoveď často následne odvolá a prežitá trauma bude dvojnásobná)
4. *Zaistenie ochrany pre obeť*
5. *Rozhovor s agresormi, prípadne konfrontácia* medzi nimi (nasleduje návrh na potrestanie agresorov, pozvanie rodičov do školy a informovanie ostatných žiakov v triede o šikanovaní a spôsobe potrestania agresorov)

PhDr. Maroš MAJKO, PhD.
psychológ

Centrum pedagogicko-psychologického
poradenstva a prevencie
Hodská 2352/62
924 81 Galanta

Telefón: 031 / 780 56 14
E-mail: pppgalanta@psychology.sk

ŠIKANOVANIE V ŠKOLÁCH

PhDr. Maroš MAJKO, PhD.
psychológ

*Aj malé problémy je potrebné riešiť—
inak prerastú do veľkých.*

**Centrum pedagogicko-psychologického
poradenstva a prevencie v Galante**

Šikanovanie

Detská agresivita a jej prejavy sú celosvetovým problémom a ich postupné odstraňovanie by malo byť na poprednom mieste. Častým prejavom agresivity je šikanovanie, ktoré dnes nájdeme azda v každom kolektíve a tiež škole vo zvyšujúcej sa miere a predovšetkým v stále zákernejších podobách.

Definícia šikanovania obsahuje tieto základné znaky:

- úmysel ublížiť fyzicky či psychicky druhému
- útoky musia byť opakované
- útočníkom môže byť jeden alebo viac detí
- medzi útočníkom a obeťou je nepomer síl

Šikanované dieťa je bezmocné a zúfalé, často u neho nájdeme rôzne prejavy, ktoré nesmieme prehliadnuť.

Príčiny šikanovania

K šikanovaniu v školách môže prispievať aj prostredie a atmosféra. Môže ísť napr. o toalety bez dozoru, kam nikdy nepríde učiteľ, staré časti budovy, učitelia, ktorí sa zdržiavajú len vo svojich miestnostiach a často z dôvodu zaneprázdnenosti neregistrujú rôzne incidenty, chaos v triede, nevhodné poznámky vyučujúceho, zosmiešňovanie či netolerantný prístup k odlišnosti žiaka, slabá podpora nových žiakov a tých, ktorí majú určité problémy alebo odlišnosti, spoliehanie sa na to, že sa veci nejako vyriešia. Ďalšou príčinou môže byť aj nevhodné rodinné prostredie (časté bitky, krik, násilie, nepochopenie, ignorácia, nedostatok lásky) či už v rodine dieťaťa ktoré šikanuje, no často aj v rodine dieťaťa, ktoré je šikanované.

Prejavy šikanovania

Ak sa vyskytnú prvé varovné signály, je nevyhnutné, aby sa nimi začali učitelia zaoberať. Čím skôr sa šikanovanie odhalí, tým jednoduchšie a časovo menej náročné je riešenie.

Medzi priamo alarmujúce signály patrí:

- ponižovanie a zosmiešňovanie žiaka (ostatní žiaci v triede sa obeť často smejú napr. pri neúspechu pri tabuli)
- vymýšľanie zahanbujúcich prezývok, nadávanie dieťaťu
- nenávistný tón od spolužiakov voči dieťaťu
- časté príkazy od spolužiakov
- údery, kopance, strkanie, prípadne bitky, v ktorých je jeden z účastníkov zreteľne slabší

Medzi nepriamo alarmujúce signály patrí:

- odreniny, modriny, rany, ktoré dieťa nevie

presvedčivo vysvetliť

- vchádzanie dieťaťa súčasne s učiteľom do triedy
- dieťa je v škole osamotené, nemá kamarátov
- dieťa pôsobí smutne, depresívne
- častá absencia v škole
- nesústredenosť, náhle zhoršený prospech

Ako ďalej?

Ak zistíte u dieťaťa typické znaky šikanovania, je potrebné okamžite konať. Je nutné sa veľmi diskretné informovať u ostatných vyučujúcich, požiadať o pomoc výchovného poradcu alebo školského psychológa. Vyšetrowanie býva veľmi ťažké a na to, aby bol boj s ním efektívny, musí byť dôsledne premyslené. Do vyšetrowania je potrebné zapojiť učiteľov, rodičov i odborníkov. **Upozornenie:** šikanovanie nikdy neriešte pohovorom pred celou triedou. Tým sa neodstráni—iba bude agresor v budúcnosti opatrnejší.

Odporúčaná literatúra

Kolář, M.: Skrytý svět šikanování ve školách. Portál, Praha 1997

Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

www.prevenciasikanovania.sk